

Gedragscode ter preventie van ongewenst gedrag Markant Onderwijs Breda

september 2019

OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS BREDA

Inleiding

Markant Onderwijs streeft naar een schoolklimaat dat zich kenmerkt door vertrouwen, respect en acceptatie. Een dergelijk klimaat is een voorwaarde voor zowel het personeel als de leerlingen van de scholen om een optimale leer- en werkprestatie te kunnen leveren. Deze gedragscode hoopt aan een dergelijk schoolklimaat bij te dragen.

1. Kaders voor een veilig schoolklimaat.

Elke Markant Onderwijs school is een veilige school. Een school waar geen plaats is voor (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie, vandalisme of diefstal. Van ieder die bij de school betrokken is, wordt verwacht dat hij of zij respect heeft voor de ander en diens eigendommen met inbegrip van schoolgebouw en schoolomgeving.

Het is daarom van belang dat alle bij school betrokkenen bekend zijn met de geldende en hierna beschreven kaders. Op de naleving ervan wordt toegezien door alle betrokkenen, leerkrachten en schoolleiding in het bijzonder.

Onderscheid wordt gemaakt in:

- de omgang met leerlingen
- de omgang met ouders/verzorgers
- de omgang met collega's

Een code kan eenduidigheid scheppen en problemen voorkomen; niet alleen binnen het team maar ook richting ouders, leerlingen en externen. Ouders, leerlingen en derden weten hierdoor waar ze aan toe zijn en welke afspraken worden gehanteerd.

Het bevoegd gezag heeft de wettelijke plicht om aangifte te doen bij een vermoeden van een strafbaar feit. Het personeel heeft de plicht het bevoegd gezag te informeren indien zich een zedendelict in de schoolsituatie heeft voorgedaan of een ernstig vermoeden van een ander strafbaar feit bestaat.

1.1 Algemene uitgangspunten:

- We accepteren en respecteren elkaar en behandelen de ander zoals we zelf behandeld willen worden.
- Iedereen is gelijkwaardig.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, mits deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels.
- Wij scheppen een veilig klimaat.
- Wij bevorderen een klimaat waarin voor iedereen voorwaarden aanwezig zijn om een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- We dragen zorg voor alle materialen en zorgen ervoor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
- Iedereen houdt zich aan de vastgestelde gedragsregels.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken

1.2 De omgang met collega's.

- We accepteren en respecteren elkaar.
- We lossen problemen op door er over te praten.
- We spreken eventuele kritiek uit daar waar dat hoort.
- We spreken positief over iemand en wijzen anderen daarop.
- We praten niet over leerlingen en/of ouders in het bijzijn van niet (professioneel) betrokkenen.
- We zijn ons in alle gevallen bewust van ons non-verbale gedrag (mimiek, intonatie).
- We zijn eerlijk, hartelijk en betrokken.
- We komen onze afspraken na.
- We pesten en discrimineren niet.
- We accepteren geen agressie, geweld, vandalisme en diefstal.
- (Seksuele) intimidatie en intimiteiten op de werkvloer zijn onacceptabel.

- We realiseren ons dat (op school ontstane) familie- en/of levenspartner relaties tussen medewerkers negatieve gevolgen kunnen hebben voor het functioneren van betrokken medewerkers. In beginsel is dit niet wenselijk en kan het CvB maatregelen treffen zoals interne overplaatsing binnen Markant Onderwijs.

2.2 Omgang met leerlingen.

- We behandelen leerlingen met respect.
- We zijn oprecht geïnteresseerd in leerlingen.
- We proberen leerlingen in hun daden te begrijpen. Spreek positief over hen als kind en probeer hen bij eventueel wangedrag ook positief te benaderen.
- We zijn ons in alle situaties bewust van onze voorbeeldfunctie ten opzichte van leerlingen.
- We zijn rechtvaardig. Proberen bij het straf geven de juiste maat te vinden (evt. in overleg met collega's).
- We realiseren ons dat positieve waardering vaak beter werkt dan kritiek geven.
- We nemen door kinderen afgegeven signalen serieus en komen in actie.
- We pesten en discrimineren niet.
- We kennen en leven de voor de school geldende gedragscodes ten aanzien van de verantwoorde omgang met leerlingen na.
- We ontvangen geen kinderen thuis.

Van de leerlingen wordt verwacht dat zij:

- zich houden aan de gedragsregels die op school gelden (Denk aan Kanjer, KiVa, Vreedzame school, The leader in me, etc.)
  - anderen en de schoolomgeving met respect behandelen
  - een correct taalgebruik hebben: er wordt niet gevloekt of gescholden
  - geen mobiele telefoons gebruiken onder schooltijd, tenzij de leerkracht dit nodig acht voor een les
- Indien leerlingen zich niet aan de gedragsregels van school houden, treedt het protocol 'Time-out, schorsing en verwijdering van leerlingen' in werking

2.3 Omgang met ouders/verzorgers.

- We nemen ouders/verzorgers serieus.
- We behandelen ouders/verzorgers vriendelijk en respectvol, ook na een minder plezierige ervaring.
- We luisteren naar wat ouders/verzorgers zeggen en proberen hen te begrijpen.
- We praten niet over andere kinderen uit de klas of uit andere klassen en geven daar ook geen kans toe.
- We praten positief over andere ouders, collega's, bestuur en andere scholen en wijzen anderen daar ook op.
- We praten niet over personele zaken.
- We zijn eerlijk. Fouten worden toegegeven.
- We verwijzen voor klachten over een ander naar die ander zonder er verder op in te gaan.
- We maken, indien nodig, een vervolgspraak met de ouders/verzorgers (op korte termijn) wanneer wegens tijdgebrek een bepaald probleem niet kon worden uitgepraat.
- We stellen ons neutraal op bij onenigheden en bieden een veilige plaats.
- Online contact van de leerkracht met ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.

Van de ouders wordt verwacht dat:

- zij iedereen met respect tegemoet treden
- indien er een meningsverschil met een personeelslid bestaat, er een afspraak wordt gemaakt met de betreffende persoon
- mededelingen aan de deur bij het wegbrengen kort en zakelijk worden gehouden
- indien er specifieke vragen zijn aan een bepaalde leerkracht, er een afspraak wordt gemaakt met hem of haar. Bij duobanen : kies de leerkracht waar u specifiek vragen aan heeft, ga niet met de leerkracht praten over de collega
- zij een voorbeeldfunctie hebben in het verkeer, zeker bij het brengen en halen
- zij problemen of klachten niet op het schoolplein bespreken, maar met de leerkracht of de directeur
- beide ouders verantwoordelijk zijn voor het kind en belangstelling hebben voor (de prestaties van) het kind, ook bij een echtscheiding. Bij problemen zal de directeur nagaan wie het ouderlijk gezag heeft en hoe de bezoeksregeling is opgesteld
- er opvang wordt geregeld voor jongere broertjes of zusjes tijdens een gesprek met de leerkracht

2.4 Omgang met externen:

- Wij bespreken geen schoolse zaken in het bijzijn van externen.
- Wij benaderen externen vriendelijk en respectvol.
- We praten positief over ouders, collega's, bestuur en andere scholen en wijzen anderen daar ook op.
- Wij nemen niet deel aan commerciële activiteiten die in strijd zijn met het pedagogisch klimaat.
- Wij verstrekken geen leerlinggegevens aan derden zonder dat de ouders toestemming hebben gegeven.

Van externen, maar ook stagiaires en vrijwilligers wordt verwacht dat zij:

- vertrouwelijk omgaan met informatie die zij op school horen

Raadpleeg indien nodig de communicatierichtlijn "klachten voorkomen" zoals ook beschreven in het psychosociaal veiligheidsplan GGD.

3. Gedragsregels aangaande bovenstaande kaders

3.1 Algemeen

Wij streven naar gelijkwaardigheid binnen de school wat inhoudt dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:

- Grappen met seksueel getinte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non verbaal.
- Seksueel getinte toespelingen of insinuaties direct of indirect, ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en/of gedrag van een ander.
- Handtastelijkheden die als vernederend ervaren kunnen worden door een ander.
- Grof taalgebruik en/of schuttingtaal worden in geen enkele situatie getolereerd, ook niet via internet.

3.2 Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Wij onthouden ons van beeldend en schriftelijk materiaal waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

3.3 Schoolse situaties

Lichaamscontact

- De leerkracht maakt geen misbruik van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit zijn/haar functie.
- De leerkracht raakt een leerling uitsluitend functioneel aan (bijv. gymles, troosten, verzorgen van wondjes) en houdt daarbij rekening met de grenzen van de leerling.
- De leerkracht zoent een kind niet.
- Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen.
- Er worden geen kinderen tegen hun wil op schoot genomen.

Eén op één contacten leerkrachten - leerlingen

De leerkracht vermijdt zo mogelijk een op-een-situaties met een leerling. Als dit toch nodig is, zorgt hij/zij ervoor dat hij/zij zichtbaar is voor anderen.

Kleding/uiterlijk:

Maak geen opmerkingen over kleding, die als kwetsend of bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd. Hoofdbedekking: het dragen van een hoofddoek wordt toegestaan, ook tijdens de gymles, wanneer deze geen gevaar oplevert.

Toiletbezoek

We gaan ervan uit dat een kind zindelijk is wanneer het de basisschool bezoekt. Derhalve wordt een kind vanaf groep 1 niet geholpen wanneer het kind het toilet bezoekt, tenzij het kind gehandicapt is.

Straffen/controleverlies/geweld

- Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of knijpen in de arm.
- Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met minimale aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald. Uitgangspunt is hierin: niet ingrijpen is erger dan wel ingrijpen.

- Indien een kind zijn/haar zelfbeheersing volledig verliest, dient het tegen zichzelf (en de omgeving) in bescherming te worden genomen en kan het voorkomen dat het kind in bedwang gehouden moet worden door middel van lichamelijk contact. Dit is om bovengenoemde reden toegestaan. Hier geldt dat er sprake is van strikt noodzakelijk contact.
- Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd.

Aan- en uitkleden bij gymles

- Jonge kinderen worden, indien nodig, geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind erom vraagt.
- Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen. Indien dit nodig is uit het oogpunt van 'ordehandhaving' zal de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

Het schoolreisje/schoolkamp

- Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.
- Alcohol gebruik door de kampleiding (leerkrachten en ouders) wordt ontraden. De schoolleiding maakt indien het regel is dat er 's avonds door de kampbegeleiders alcohol gedronken wordt daarover duidelijke afspraken met de kampleiding. Overmatig drankgebruik is niet toegestaan. Tevens dienen er minstens 2 personen waaronder een leerkracht helemaal geen alcohol te drinken voor het geval zich er een calamiteit voordoet.
- Jongens en meisjes slapen vanaf groep 5 gescheiden.
- Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dagplanning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.
- Mannelijke begeleiders slapen in de buurt van de jongens en houden toezicht op de jongenszaal. Vrouwelijke begeleiders slapen in de buurt van de meisjes en houden toezicht op de meisjeszaal. Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor zij verantwoordelijk is.
- Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand, pretpark et cetera) gestuurd, ook niet vergezeld door een enkel lid van de leiding.
- In het algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een 'één op één'-situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen. Verder gelden alle regels die toepasbaar zijn op hiervoor genoemde onderdelen van deze gedragscode.

3.5 Pesten: zie het schoolspecifiek gedrags- of pestprotocol

In algemene zin is pesten ongeoorloofd en wordt het schoolspecifieke gedrags- of pestprotocol gevolgd.

Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat waarin alle leerlingen gerespecteerd worden. Dit komt in het volgende tot uiting:

- We behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet in wat voor opzicht dan ook.
- Wij houden ons aan de gedragscode.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Met onacceptabel gedrag wordt al het gedrag bedoeld zoals beschreven in 3.2.

We onderscheiden:

- Onacceptabel gedrag van leerlingen
Kinderen die gedrag vertonen dat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop aangesproken door de medewerker. Dit is veelal een groepsleerkracht/de eigen groepsleerkracht. In voorkomende ernstige gevallen treedt het protocol time-out, schorsing en verwijdering in werking.
- Onacceptabel gedrag van leerkrachten/volwassenen
Een medewerker wordt op onacceptabel gedrag individueel aangesproken door één of meerdere collega's en/of iemand van de directie. In voorkomende ernstige gevallen kan ook het C.v.B. hierbij betrokken worden en kan dit leiden tot het treffen van rechtspositionele maatregelen conform de CAO (zie passages over berisping, schorsing en ontslag).

Een ouder wordt op onacceptabel gedrag aangesproken door iemand van de directie.

Klachten

Als men een klacht heeft dan moet men proberen deze eerst met de medewerker en directie op te lossen. Mocht dit niet tot een bevredigende oplossing leiden dan heeft men de mogelijkheid om de klacht voor te leggen aan de contactpersoon en/of bij de externe vertrouwenspersoon of. De externe vertrouwenspersoon is aangesteld door het bevoegd gezag. Vervolgens gaat de procedure van de klachtencommissie in werking. Zie hiervoor ook de klachtenregeling van Markant Onderwijs.

Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team of met het C.v.B.

Deze gedragsregels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden.